

38° ΠΡΑΚΤΙΚΟ
του Διοικητικού Συμβουλίου
του Σωματείου με την επωνυμία
«Σύνδεσμος Δικηγορικών Εταιρειών Ελλάδος»

Στην Αθήνα σήμερα, 5 Φεβρουαρίου 2014 και ώρα 17:00 συνήλθε στα επί της οδού Βουκουρεστίου αρ. 25 Γραφεία της Δικηγορικής Εταιρείας «ΔΡΥΛΛΕΡΑΚΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ» σε συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο του Σωματείου με την επωνυμία «Σύνδεσμος Δικηγορικών Εταιρειών Ελλάδος», κατόπιν προσκλήσεως του Γενικού Γραμματέα του κ. Μάριου Μπαχά.

Παρόντα μέλη οι κ.κ.:

Ιωάννης Δρυλλεράκης, Λεωνίδας Γεωργόπουλος, Μάριος Μπαχάς, Δημήτρης Ζέπος, Γρηγόρης Τιμαγένης, και Θεόδωρος Σκουζός.

Απόν: Στάθης Ποταμίτης, Σωτήρης Φέλιος, Βασίλης Αντωνόπουλος, Δημήτρης Παρασκευάς και Νικόλαος Κορίτσας.

Συνεπώς, το Διοικητικό Συμβούλιο ευρίσκεται σε απαρτία και εισήλθε στα θέματα της Ημερησίας Διάταξης που είναι τα ακόλουθα:

Θέμα 1°: Υπογραφή Πρακτικών Δ.Σ. της 19.12.2013 και 16.01.2014

Υπεγράφησαν τα Πρακτικά Δ.Σ. της 19.12.2013 και της 16.01.2014 από όλα τα παρόντα μέλη του ΔΣ.

Θέμα 2°: Τροπολογία για το άρθρο 11 ν. 1649/1986

Ο κ. Μπαχάς έχει αποστείλει σχετική υπενθύμιση στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Νικόλα Κανελλόπουλο.

Θέμα 3°: ΕΣΠΑ και Δικηγορικές Εταιρείες

Η «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Α.Ε.» υπέβαλε σχετική πρόταση προς το Διοικητικό μας Συμβούλιο για την προώθηση της αποδοχής των Δικηγορικών Εταιρειών σε δράσεις ΕΣΠΑ. Το Διοικητικό μας Συμβούλιο πρέπει να αποφασίσει να της αναθέσει αυτό το έργο.

Θέμα 4°: Προγραμματισμός νέων δραστηριοτήτων

Ανεβλήθη η συζήτηση μέχρι να προετοιμασθεί ο εισηγητής του θέματος αυτού κ. Λεωνίδας Γεωργόπουλος.

Θέμα 5°: Διαγραφές Δικηγορικών Εταιρειών

Ο κ. Ζέπος συνέταξε και απεστάλησαν σχετικές επιστολές προς τέσσερις (4) Δικηγορικές Εταιρείες, οι οποίες καθυστερούν την πληρωμή των οικονομικών τους υποχρεώσεων προς τον ΣΔΕΕ, τάσσοντας προθεσμία μέχρι 15.02.2014 για την τακτοποίησή τους.

Θέμα 6^ο: Ασφαλιστική κάλυψη των επί παγία αντιμισθία γυναικών Συνεργατίδων Δικηγορικών Εταιρειών

Η Συνάδελφος Κα Ντέτα Πετρόγλου συνέταξε σχετική γνωμοδότηση, σύμφωνα με την οποία απεδείχθη, ότι υφίσταται κενό νόμου γενικώτερα στα θέματα ασθενείας και λοχείας των εμμίσθων δικηγόρων, αναφορικά με την κοινωνικοασφαλιστική προστασία τους. Για το λόγο αυτόν ο κ. Παρασκευάς της εξήτησε να ετοιμάσει σχετική τροπολογία με την αιτιολογική της έκθεση. Η κα Πετρόγλου, πάντως, είναι της γνώμης ότι θα πρέπει να γίνουν πρώτα επαφές με τους εκπροσώπους του Ταμείου και της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να διευκολυνθεί μια τέτοια νομοθετική ρύθμιση.

Θέμα 7^ο: Πρακτικά Ημερίδας για τη «Δικηγορική Εξειδίκευση και Επαγγελματική Αποκατάσταση»

Αναμένεται για ανάρτηση στο site η Εισήγηση του Αντιπροέδρου κ. Λεωνίδα Γεωργόπουλου.

Θέμα 8^ο: Ημερίδα για Διαμεσολάβηση και Δικαστική Μεσολάβηση

Ο κ. Σκουζός ανέφερε ότι η τελική ημερομηνία για την εκδήλωση είναι η Δευτέρα 31.03.2014. Έχει ήδη γίνει προ-κράτηση σε 2 αίθουσες, αυτή της Γενναδίου Βιβλιοθήκης και αυτή του ΕΒΕΑ. Επικρατέστερη είναι η αίθουσα του ΕΒΕΑ και μένει να προσπαθήσουμε να την έχουμε χωρίς χρέωση, αν δεχθεί ο Πρόεδρος του ΕΒΕΑ κος Μίχαλος. Παρεκλήθη δε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης να επικοινωνήσει με τον Πρόεδρο του ΕΒΕΑ για να του ζητήσει την Αίθουσά τους.

Επίσης ο κ. Σκουζός θα επικοινωνήσει με τον κ. Αντώνη Καρατζά της Νομικής Βιβλιοθήκης για να συμβάλει ως χορηγός σε επί μέρους τεχνικά θέματα (εκτύπωση φυλλαδίου ΣΔΕΕ, προβολή στα Περιοδικά της Νομικής Βιβλιοθήκης της Ημερίδας κλπ).

Ο κ. Σκουζός, επίσης ανέλαβε να αποστείλει στα μέλη μας πρόσκληση, για να μας στείλουν τα βιογραφικά όσων εταίρων ή συνεργατών τους έχουν πιστοποιηθεί Μεσολαβητές. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης αναλαμβάνει να συντονίσει τους ομιλητές και την ακριβή θεματολογία.

Αποφασίσθηκε επίσης να κληθεί να προλογίσει και ο Πρόεδρος ΔΣΑ.

Θέμα 9^ο: ΦΠΑ & Δικηγορικές Εταιρείες

Ο κ. Τιμαγένης μας κοινοποίησε τα θέματα με τα οποία ασχολήθηκε η Φορολογική Επιτροπή, κατά τη Συνεδρίασή της της 14.01.2014 και τα οποία είναι τα ακόλουθα:

1. Χρόνος κτήσεως εταιρικών κερδών

Η συνοπτική απάντηση όπως διευτυπώθη από τον κ. Νάσκαρη με σύμφωνη γνώμη του κ. Παπακωστόπουλου έχει ως εξής:

Συνοψίζω πιο κάτω την άποψη της Φορολογικής Επιτροπής του ΣΔΕΕ αναφορικά με το ερώτημα για τον χρόνο φορολογίας των κερδών της χρήσης 2013 που έθεσε το Γραφείο Καρατζά [email τους προς ΣΔΕΕ της 6.11.2013]:

- Το άρθρο 2854(α) Ν. 2238/1994 [όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 14515 Ν. 3943/2011] προβλέπει ότι, για τις αστικές κερδοσκοπικές εταιρείες (όπως οι δ.ε.) που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, χρόνος κτήσης του εισοδήματος από εταίρο είναι η ημερομηνία στην οποία έκλεισε η διαχειριστική χρήση. Έτσι, τα κέρδη που αναλογούν σε εταίρο δ.ε. από την χρήση που έκλεισε την 31.12.2013, θα περιληφθούν στο εισόδημά του της περιόδου 2013 (οικ. έτος 2014).
- Το άρθρο 357 Ν. 4110/2013, το οποίο τροποποιούσε το άρθρο 2854(α) Ν. 2238/1994 με ισχύ από 1.1.2014, δεν έχει εφαρμογή διότι καταργήθηκε από τον Νέο ΚΦΕ [Ν. 4172/2013 όπως ισχύει].
- Από 1.1.2014 και στο εξής, για τον χρόνο κτήσης του εισοδήματος ισχύει ο κανόνας του άρθρου 854 Ν. 4172/2013.

Το άρθρο 8 παρ. 4 ν. 4172/2013 (Κωδ. Φορ. Εισοδ.) ορίζει ότι «Χρόνος κτήσης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε το δικαίωμα είσπραξης του».

2. ΦΠΑ σε συναλλαγές με Τρίτες Χώρες

Το δεύτερο ερώτημα συνδέεται με την ασάφεια του άρθρου 14 παρ. 15 του ν. 2859/2000 (Κωδ. ΦΠΑ) σύμφωνα με το οποίο προκειμένου να αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού τόπος παροχής θεωρείται ότι είναι το εσωτερικό της χώρας (ακόμη και όταν προσφέρονται σε φορολογικούς κατοίκους τρίτων χωρών), εφ' όσον η χρήση και εκμετάλλευση των υπηρεσιών γίνεται στο εσωτερικό της χώρας.

Την ανησυχία δημιούργησε η έκδοση γνωμοδότησης του ΝΣΚ σύμφωνα με την οποία η ανωτέρω διάταξη έχει άμεση εφαρμογή παρόλον ότι δεν έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις του Υπ. Οικονομικών για τον καθορισμό των κριτηρίων.

Από την συζήτηση στη ΦΕ και κάποιες ατομικές λύσεις που έχει δώσει το Υπ. Οικονομικών προκύπτει ότι για δικηγορικές υπηρεσίες (ακόμη και δικαστικές) δεν νοείται χρήση και εκμετάλλευση από τον πελάτη (τρίτης χώρας) στο εσωτερικό της Ελλάδος.

Για το λόγο αυτό έγινε η σκέψη (μετά από προεργασία και συνεννόηση με το Υπουργείο) να θέσει ερώτημα ο ΣΔΕΕ στο Υπ. Οικονομικών ώστε να έχει απαντήσει και η απάντηση να μπορεί να κοινοποιηθεί στα μέλη του.

3. Παρακράτηση φόρου

Το τρίτο θέμα με το οποίο ασχολήθηκε η ΦΕ ήταν το ζήτημα της (μη) παρακράτησης φόρου (20%) στις δικηγορικές εταιρίες από 1/1/2014 επειδή είναι νομικά πρόσωπα.

Η σύνοψη του θέματος από τον κ. Νάσκαρη έχει ως εξής:

Σχετικά με την συζήτηση που είχαμε προς το τέλος της συνεδρίασης της Φορολογικής Επιτροπής για την υποχρέωση διενέργειας παρακράτησης στην αμοιβή που εντολέας καταβάλλει σε δικηγορική εταιρεία, όταν το δικαίωμα είσπραξης της αμοιβής γεννάται από 1.1.2014, φαίνεται πως η αντίληψη που διαμορφώνεται στο Υπουργείο Οικονομικών είναι, σε γενικές γραμμές, η ακόλουθη:

- Οι αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες που καταβάλλονται προς ν.π. με φορολογική κατοικία στην Ελλάδα, όπως οι δ.ε., δεν υπόκεινται σε παρακράτηση [άρθρο 62§2 Νέου ΚΦΕ], δηλαδή δεν υπόκεινται στο 20%.
- Η προκαταβολή φόρου 15% θα ισχύει μόνον για αμοιβές για τις οποίες εκδίδεται γραμμάτιο από δικηγορικό σύλλογο [άρθρο 69§5 και 71§8 Νέου ΚΦΕ] και για το ποσό αυτό, με τον ίδιο δηλαδή τρόπο όπως γινόταν και το 2013.
- Η έκδοση της ΥΑ του άρθρου 69§5-6 Νέου ΚΦΕ αναμένεται σύντομα.

Εξυπακούεται ότι τα παραπάνω είναι, προς το παρόν, ανεπίσημες και μη δεσμευτικές απόψεις της Φορολογικής Διοίκησης.

Επί του τρίτου ανωτέρω θέματος, της μη παρακράτησης φόρου στις αμοιβές των Δικηγορικών Εταιρειών ο κ. Τιμαγένης έκανε σχετική ανακοίνωση κατά την κοπή της Πίτας του ΣΔΕΕ στην Αθηναϊκή Λέσχη.

Θέμα 10^ο: Ημερίδα για τον νέο Κώδικα Δικηγόρων

Ο κ. Γεωργόπουλος θα την προγραμματίσει για τον μήνα Απρίλιο τ.έ. εί δυνατόν και θα προτείνει τη σύσταση Επιτροπής για τη διοργάνωσή της.

Θέμα 11^ο: Ημερίδα για Φορολογικά θέματα

Σχετικά με την Ημερίδα αυτή, ο κ. Τιμαγένης ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο ότι απέστειλε την ακόλουθη πρότασή του προς τη Φορολογική Επιτροπή:

1. Η εκδήλωση να γίνει μόνο για τα μέλη του ΣΔΕΕ ή και προσκεκλημένους τους.
2. Να γίνει απογευματινές ώρες της 19.2.2014 και μάλλον με έναρξη 17.00 περίπου και διάρκεια μέχρι 20.00 ή 21.00.
3. Να περιέχει μία πολύ σύντομη παρουσίαση (μόνο παρουσίαση χωρίς ανάλυση) των φορολογικών διατάξεων που αφορούν δικηγορικές εταιρίες ή και δικηγόρους γενικότερα (και ίσως να έχουν απαριθμηθεί και σε κάποιο γραπτό κείμενο 1-2 σελίδων).
4. Να ακολουθήσουν 1-2 εισηγήσεις κατά προτίμηση από εκπροσώπους/αρμόδιους του Υπουργείου Οικονομικών και κάποιες σύντομες παρεμβάσεις επί ειδικών θεμάτων από μέλη της ΦΕ/ΣΔΕΕ.
5. Στο τέλος θα μπορούν να υπάρξουν ερωτήσεις εκ μέρους των συμμετεχόντων ή και σύντομες παρεμβάσεις (μέχρι 3').
6. Από την αρχή θα γίνει σαφές (από εμένα που θα κάνω μία μικρή διαδικαστική εισαγωγή) ότι οι μετέχοντες δεν θα περιμένουν τα μέλη της ΦΕ να λύσουν όλες τις απορίες ή και όλα τα ασαφή σημεία της νομοθεσίας και μάλιστα με τρόπο δεσμευτικό. Όπου υπάρχουν ασάφειες ή αναμένονται ΠΟΛ αυτό αρκεί να επισημανθεί. Η παρουσία (όπως ελπίζομε) αρμοδίων του Υπ. Οικονομικών σίγουρα θα είναι θετική και θα δώσει και σε εκείνους την ευκαιρία αφ' ενός να εκφράσουν την θέση του Υπουργείου και αφ' ετέρου να ακούσουν τους προβληματισμούς των δικηγόρων.

7. Θέματα που εγώ θα εύρισκε ενδιαφέροντα προς συζήτηση θα ήταν π.χ. το γνωστό θέμα του ΦΠΑ για παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σε φορολογικούς κατοίκους τρίτων χωρών. Επίσης πιστεύω ότι παραμένει ένα αγκάθι ο χρόνος εκδόσεως του τιμολογίου ή ο αποδέκτης του τιμολογίου αν ο διάδικος είναι ο α' αλλά ο εντολεύς (και πελάτης του δικηγόρου, ο οποίος και πληρώνει) είναι η β' ασφαλιστική εταιρία, η οποία για να πληρώσει προφανώς θέλει και τιμολόγιο.

Φυσικά τα μέλη της ΦΕ/ΣΔΕΕ μπορούν να εντοπίσουν και πολλά άλλα θέματα από τα οποία θα γίνει επιλογή ποια θα θιγούν. Όμως νομίζω ότι πρέπει να απარიθμηθούν στο σύνολό τους ώστε οι δικηγορικές εταιρίες μέλη να εντοπίσουν το ζήτημα και να ασχοληθούν.

8. Νομίζω ότι μετά τις 5.2.2014 (που θα συνέλθει το ΔΣ/ΣΔΕΕ και θα γίνει και η εκδήλωση για τη Βασιλόπιτα του ΣΔΕΕ) ίσως να χρειαστεί τουλάχιστον μία (έστω και σύντομη) οργανωτική συνεδρία της ΦΕ/ΣΔΕΕ για να οριστικοποιηθεί το πλάνο της εκδήλωσης και να γίνει και η ανακοίνωση από το ΔΣ στα μέλη του ΣΔΕΕ.

Θέμα 12^ο: Αρχές Δεοντολογίας ΣΔΕΕ

Αποφασίστηκε όπως ο κ. Γεωργόπουλος αποστείλει τον σχετικό Κώδικα που έχει συντάξει η Επιτροπή Δεοντολογίας προς όλα τα μέλη του ΣΔΕΕ.

Θέμα 13^ο: Επιτροπές ΣΔΕΕ

Ο κ. Τιμαγένης υπέβαλε στη Φορολογική Επιτροπή σχέδιο για το ρόλο της και αναμένει τις απόψεις της ΦΕ για να το υποβάλλει στο ΔΣ προς έγκριση.

Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΔΕΕ απηύθυνε επιστολές με εύφημη μνεία για την προσφορά τους στα φορολογικά θέματα, στον Πρόεδρο της Φορολογικής Επιτροπής κ. Κ. Παπακωστόπουλο, για τον ίδιο και τα μέλη της Επιτροπής, καθώς ευχαριστίες προς τους Συναδέλφους κ.κ. Γ. Νάσκαρη, της Δικηγορικής Εταιρείας Κουταλίδη και Α. Καρόπουλο, της Δικηγορικής Εταιρείας Ζέπος & Γιαννόπουλος για το έργο τους στη σύνταξη ενημερωτικών σημειωμάτων σε θέματα γενικώτερου ενδιαφέροντος για τις Δικηγορικές Εταιρείες.

Θέμα 14^ο: Θέματα κ. Θεόδωρου Σκουζού

Ο κ. Θεόδωρος Σκουζός έθεσε εγγράφως προς συζήτηση στο Διοικητικό μας Συμβούλιο την πρότασή του για σύσταση «επιτροπής διαχειριστικών θεμάτων δικηγορικών εταιρειών».

Αποφασίστηκε να συζητήσουμε την πρόταση αυτή σε επόμενη συνεδριάσή μας.

Ο κ. Πρόεδρος σύστησε επίσης, να προταθεί η συζήτηση, σε επόμενες συνεδριάσεις μας και των ακόλουθων θεμάτων που έχει θέσει ο κ. Σκουζός:

- α) συγχώνευση δικηγορικών εταιρειών,
- β) referral fees σε δικηγόρους και τρίτα πρόσωπα,
- γ) συνεργασία Δικηγορικών Εταιρειών σε κοινές υποθέσεις,
- δ) ISO δικηγορικών εταιρειών

Θέμα 15^ο: Πρωτοχρονιάτικη πίττα

Συζητήθηκε το πρόγραμμα που θα τηρηθεί κατά την κοπή της πίτας.

Θέμα 16^ο: Θέματα που έθεσε ο Συνάδελφος Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνος Χατζηγιαννάκης (επιστολή του της 16.01.2014)

Αποφασίστηκε να συζητηθούν σε επόμενη συνεδρίαση.

Τέλος ορίστηκε ως ημερομηνία της επόμενης συνεδρίασης του Δ.Σ. η 13.03.2014 και ώρα 17:30 στο γραφείο του Προέδρου κ. Δρυλλεράκη.

Μη υπάρχοντος άλλου θέματος προς συζήτηση λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ιωάννης Δρυλλεράκης

Λεωνίδας Γεωργόπουλος

Μάριος Μπαχάς

Ο ΤΑΜΙΑΣ

Δημήτρης Ζέπος

ΤΑ ΜΕΛΗ

Θεόδωρος Σκουζός

Γρηγόρης Τιμαγένης